

Kaavoitusaloite Ranuan Nassakan tuulivoimahankkeen osayleiskaavan laatimisesta

Suunniteltava hankekokonaisuus

Metsähallitus jättää Ranuan kunnalle tämän kaavoitusaloitteen Nassakan tuulivoimahankkeesta liitteessä 1 hahmotellulle Nassakan alueelle kattaen ainakin Metsähallituksen hallinnoimat valtion maat. Suunnittelualueen koko on noin 5 900 hehtaaria ja alueelle on alustavasti suunniteltu 38 tuulivoimalaa (yksikköteho 6–10MW). Kaavoituksen lopullinen aluerajaus, tuulivoimaloiden sijoittelualueet kaava-alueen sisällä, tuulivoimaloiden lopullinen lukumäärä ja sähköverkkoon liittämiseen tarvittava voimajohtoreitti tarkentuvat kaavaprosessin aikana.

YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon mukaan YVA-menettelyä tulee soveltaa tuulivoimapuistoihin, joissa voimalaitosten määrä on vähintään 10 tai niiden yhteenlaskettu kokonaisteho on vähintään 45 MW. Suunniteltu tuulivoimahanke kuuluu näin ollen YVA-lain hankeluetteloon. Metsähallitus tulee käymään hankesuunnittelun alussa Lapin ELY-keskuksen kanssa YVA-lain mukaisen ennakkoneuvottelun, hankkeen hallinnollisista menettelyistä, selvitystarpeista sekä hankkeen muista lähtökohdista. YVA-menettelyssä arvioidaan myös hankkeen vaatimien voimajohtojen vaikutukset. Suunnittelussa tullaan ottamaan huomioon kaavoitus- ja ympäristövaikutusten arviointiprosessin (YVA) yhteydessä tehtävien selvitysten tulokset, sekä sidosryhmien esittämät näkemykset. Metsähallituksen tavoitteena hankesuunnittelussa on aktiivisen vuoropuhelun avulla yhteensovittaa ja huomioida eri alueidenkäyttömuotojen, kuten elinkeinojen ja virkistyskäyttäjien tarpeet.

Hanketoimija

Metsähallitus on valtion liikelaitos, jonka hallinnassa on noin 12 miljoonaa hehtaaria valtion omistamia maa- ja vesialueita. Suomi pyrkii maailman ensimmäiseksi fossiilivapaaksi hyvinvointiyhteiskunnaksi vuoteen 2035 mennessä. Metsähallitus edistää hiilineutraaliuden saavuttamista muun muassa mahdollistamalla tuulivoimalla tuotetun uusiutuvan energian tuotannon lisäämisen valtion maa- ja vesialueilla. Vuodesta 2009 lähtien Metsähallitus on ollut kehittämässä noin 11 % Suomeen asennetusta tuulivoimakapasiteetista.

Metsähallituksella on kokemusta tuulivoimahankkeiden kehittämisestä noin 15 vuoden ajalta. Periaatteena Nassakan tuulivoimahankkeen kehityksessä on aito vuoropuhelu ja yhteensovittaminen osallisten kanssa ja toimiminen ihmistä sekä luontoa kunnioittaen. Hankkeen edistymisestä viestitään avoimesti ja aktiivisesti paikallisille asukkaille ja muille sidosryhmille. Metsähallituksen toimintatapana on myös panostaa omien tuulivoimahankkeiden selvityksien laatuun ja määrään, jotta suojeltavat kohteet voidaan aidosti tunnistaa ajoissa ja huomioida hankekehityksessä. Hanke mahdollistaa vähäpäästöisen tuulisähkön tuottamisen kotimaassa ulkomaisen tuontisähkön ostamisen sijaan. Hyvän teknisen kehityksen ansiosta hanke voidaan toteuttaa ilman Suomen valtion tukea.

Metsähallitus ei tule itse rakentamaan tuulivoimapuistoa, vaan myy hankkeen rakentamisoikeudet myöhemmin päätettävälle tuulivoimatoimijalle. Metsähallitus jää alueen maanomistajaksi ja edunvalvojaksi valtionmaiden osalta.

26.3.2024

Hankealue sijaitsee Kuukkaan paliskunnan alueella. TOKAT-aineistossa hankealueelle sijoittuu porojen laidunalueita (pohjoisosa talvilaidunalueita, etelässä kesälaidunalue ja lähes koko alue kevätlaidunalueita, lännessä pieni alue jäkälälaidunalueita). Hankealueelle sijoittuu myös syys- ja kevätkiertoreittejä, sekä porojen kuljetusreittejä. Paliskunnan kanssa on järjestetty tapaaminen ja keskusteltu potentiaalisesta tuulivoima-alueesta ja sen mahdollisista vaikutuksista poronhoitoon. Hankekehityksen aikana huomioidaan myös viereiset paliskunnat. Porotalousselvitys tehdään osana YVA-prosessia ja hankkeen vaikutukset poronhoitoon pyritään pitämään kohtuullisena.

Ehdotetun hankealueen yhteyteen sijoittuu myös muutamia yksityisten maanomistajien maa-alueita, joille sijoittuu rakennuksia. Hankekehityksen aikana yksityisiä maanomistajia tullaan kontaktoimaan. Metsähallituksella on halukkuus neuvotella näiden suunnitellulle kaava-alueelle sijoittuvien kiinteistöjen osalta erilaisista vaihtoehdoista: esimerkiksi kiinteistön käyttötarkoituksen muutos, vuokraus, osto tai vaihto.

Hankealueen lähiympäristössä ei ole tiedossa kaavoituksessa vireillä olevia tuulivoimahankkeita. Mikäli Nassakan hankealueen läheisyydessä käynnistyy muiden tuulivoimahankkeiden kaavoituksia, tullaan ne huomioimaan hankekehityksessä, ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä sekä kaavoituksessa.

Verkkoliityntä

Hankkeen liittäminen kantaverkkoon pyritään toteuttamaan yhteistyössä muiden alueen tuulivoimahankkeiden kanssa. Hankkeen ensisijaisena liitospisteenä on Pirttikosken sähköasema Rovaniemellä. Lisäksi liityntää voidaan tarkastella myös 2027 rakentuvalla Saunakummun sähköasemalle Simoon tai mahdollisesti 2030–2040 rakentuvalla Pirttikosken ja Pudasjärven väliselle sähköasemalle.

Puolustusvoimat

Metsähallitus on saanut hankkeelle puolustusvoimien positiivisen lausunnon 28.2.2024.

Esitys Nassakan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatimiseksi

Ehdotamme kaavoitusprosessille seuraavaa lähestymistapaa:

- Ranuan kunta käynnistää oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laatimisen maankäyttö- ja rakennuslain 44 §:n ja 77a §:n mukaan siten, että voimaloiden rakennusluvut voidaan myöntää yleiskaavan perusteella.
- Metsähallitus kilpailuttaa ja valitsee hankkeelle kaava- ja YVA-konsultin omien hankintasääntöjensä mukaisesti. Metsähallitus esittää valitun kaavakonsultin Ranuan kunnan hyväksyttäväksi ja kunta hyväksyy kaavakonsultin omien sääntöjensä mukaisesti. Metsähallitus laatii kunnan kanssa kaavoitussopimuksen.
- Metsähallitus laatii tuulivoimahankkeelle osayleiskaavoitusprosessin rinnalla lakisääteisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn, minkä tuloksia tullaan hyödyntämään osayleiskaavoituksessa. Myös tässä konsulttina toimii hankkeelle valittu kaava- ja YVA-konsultti.

26.3.2024

- Metsähallitus vastaa kokonaisuudessaan osayleiskaavan selvitysten ja suunnitelmien laadinnasta, kustannuksista sekä kuulutus- yms. kuluista.
- Ranuan kunta vastaa kaavaprosessin lakisääteisistä hallinnollisista tehtävistä. Esitämme, että kunta vastaisi omista hallinnollisista kustannuksistaan osayleiskaavan käsittelyvaiheisiin liittyvissä lakisääteisissä tehtävissä.

Esteellisyydestä

Kaikessa mahdollista tuulivoima-aluetta koskevassa päätöksenteossa pyydämme ottamaan huomioon esteellisyyden vaikutuksen. Esteellinen henkilö ei saa osallistua hallintoasian käsittelyyn. Käsittelyllä tarkoitetaan kaikkia sellaisia hallintomenettelyssä suoritettavia toimia, jotka voivat jollakin tavoin vaikuttaa asiassa tehtävän päätöksen sisältöön. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että viranomaisen/luottamushenkilön ja/tai hänen perheenjäsenensä omistaessa maita tuulivoima-alueella, hän ei saa osallistua päätöksentekoon. Lisätietoja esteellisyydestä esim. Kuntaliiton sivuilla: <https://www.kuntaliitto.fi/laki/kunnan-paatoksenteko/esteellisyys>

Lisätietoja asiasta antaa:

Joni Lehto
Portfoliopäällikkö, Metsähallitus Kiinteistökehitys
Puhelin: 040 356 3175
Sähköposti: joni.lehto@metsa.fi

Ystävällisin terveisin,



Ville Koskimäki
Hankekehityspäällikkö, Metsähallitus Kiinteistökehitys

LIITE 1 Ehdotus osayleiskaavan alustavaksi rajaukseksi

LIITE 2 Hankealueen sijainti